

hoditi, ne smejo Marijinih pesem, ktere so duhovni že pred dvesto leti zložili v cerkvah pri božjih službah pevati, ne po redu streči! Prašajmo, pri kateri fari je zdaj med učiteljstvom in duhovščino božji mir?

Celo redke so, in med stoterimi ne verujem, da bi bile dve. Nova postava tirja in je tudi po redu, da bi se mladina še bolj podučevala, ali žalibože, v sedanjem času učitelj ne sme otroka z ostrim očesom pogledati, šibe pa celo ne pokazati, čeravno je že marsikterege gospoda naredila. Kajti, ako se pokaže, pride hitro bodi si kaka koder prosta baba nad učitelja, da si usta izprazni, potem beži v farovž k g. župniku, kder se ji postave pokažejo in se podučí, kde se naj pritoži; takošna je zdaj tukaj nova šolska vravnava in se ve, da bomo napredovali. — ? Rakovo pot.

Kako pa je tukaj s šolskimi drvimi? Nekdaj je en sam mož to pri fari prevzel in o pravem času vse oskrbel, zdaj pa jih je sedem in že so en sežen in tri četrtke spravili. — Po novi postavi se je pripoznala učiteljem potrebna kurjava in luč, pa kaj da kdar je najhujša zima, nimamo ne ene tršice drv. Dokler je še bilo nekoliko drv, prišel je zdaj eden, zdaj drugi teh gospodov zapovedovat, naj bi se bolj kurilo; ko je pa prišel tretji, je rekel, da smo preveč sežgali; tako se godi ubogim učiteljem v zdajnem času. — Vestimir.

Od Pesince. Dragi „Slov. Gospodar!“ Sledeče vrstice ne slišijo prav za prav v tvoj program, vendar so v zvezi z narodnim gospodarstvom, izvoli jih sprejeti v svoje predale. Značajno je pri Slovencih, da so pobožnega duha, in radi zidajo na prijaznih holmih in gričih cerkve in kapele. Na celem svetu jih ni toliko na tako majhnem prostoru, kakor na slovenski zemlji; vsak ptujec, kateri obiše naše kraje, se čudi mnogoštevilnim cerkvam. Slišal sem to od več Gospodov na Slatini, in lani, ko smo blizo Gleichenberga z brega razgledavali prijazno okolico, je neka imenitna gospa zagledavša slovenske gorice — Marijo snežnico, sv. Ano — hitro nekako veselo djala: Dort wohnen die Wenden, (tamo Slovenci prebivajo.) Res, prijazno se oko ozira po slovenskih gričih olupšanih z belimi bišami in prijaznimi cerkvami; vendar ena reč ni hvale vredna. Mnogokrat se veliko denarja potroši za olupšanje cerkev, stavljenje kapelic, križev itd., ali to se izpelja ne redkokrat v tako slabem okusu, ka se vsakemu izvedencu stopivšemu v tako kapelo, milo stori za denar, kateri se je potrošil. Slovenci ljubijo žive barve, to kaže njih noša, ali kako se večkrat na eno podobo, en altar nakopičijo same jako kričeče barve, ni lepo, še manj pa po cerkvenem okusu: videti je tudi slike in drago pozlačene podobe, ktere niso drugega vredne, da se v ogenj vržejo in sožgejo. Take podobe jako žalijo oko in srce ogledavca, in vzrokujejo, da ptuji popotniki slabo sodijo nas in našo izobraženost; temu je največ vzrok pomankanje pravih umetnikov, mojstri skaze se vtičejo v dela, kterih ne razumijo. Dragi Slovenci! za taka dela vam priporočamo g. Jurja Čučka, rojenega Slovenca ko izvrstnega umetnika, on je izučen zlatar, ki tudi slikati zna, se mu smejo z dobro vestjo izročiti malane podobe za ponovljenje, ker je v zvezi z g. Murnikom, kamnarom, Slovincem, je v stanu oskrbeti vso znotranjo spravo za vsako cerkev. Vsi ti mojstri stanujejo v Mariboru; njih dela, kdor hoče, lahko vidi pri Dev. Mariji na Smoliniku ruske fare, pri sv. Andrašu in sv. Lovrencu v slov. Goricah.

Iz Ivanec 20. sušca 1870. A. Št. — Popolnoma še nam je v spominu strahovita dogodba, ktero sem pred kratkim popisal v 8. šte. „Slov. Gospodarja“, namreč grozna moritev neke stare vincarce in že je spet ranila druga taka dogodba naše srce, ki se je zgodila v Negovski vasi. Prišel je pred kratkim domu, še komaj 22 let stari fant, ki je bil zarad umorstva v zaporu. Fant se je hvalil, da se mu je v zaporu prav dobro godilo — pa zakaj se mu tudi nebi, saj mu tam bolje gre, kakor doma — in je rekel, da ga zapor celo nič ni spokoril, in da je to resnica, hoče tudi prihodnjič s tem potrditi, da prihodnjič ne bo nikogar več samo poteptal, temuč vsakega taki ubil, s katerim bo imel kakov prepir. Kar je govoril je tudi storil: 15. t. m. gre zvečer k sosedu, začne tamo prepir s sosedovim bratom, zgrabi leseni svečnjak in mahne z njim prvokrat po plečah soseda, drngikrat pa po glavi tako zlo, da je udarjeni taki na tla pal, in ne več besedice pregovoril in v kratkem nesrečno smrt storil. Naj bo ta strašna dogodba vsem v ostrašiven izgled, posebno pa starišem, ker zvečega krivijo ljudje vendar njih, če se otroci tako slabo obnašajo. Starši! pazite zato na

vaše otroke, odrejaite nje v strahu božjem in bodite njim v vsem v lep izgled.

Prigovori v poduk.

I.

Kar želiš, da tebi kdo stori,
To stori drug' mu tudi ti.
Kar pa tebi ni ljubó,
Ne stori tega bližnjemu.

Bogatinec, krt in miš
V zemlji 'majo paradiž.

Kder se človek enkrat zbode,
Tam se drugokrat ne bode.

Kaj mara
Vrana za brodará?

Vsakdo zna za svoje
Kde ga čevelj gloje.

Zrno k zrnu pogača,
Kamen k kamenu palača.

Kako zaslužilo, tako je plačilo.

Tako je —
Kdor nima, kupuje,
Kdor pa imá,
Lahko prodá.

Kdor malega ne časti,
Velikega vreden ni.

Na brusu ni medu,
Brez zime ni ledu.

Politični ogled.

Njih Veličanstvo cesar se je spet odpeljal v Peš in namerjava v kratkem potovati v Dalmacijo.

Ministerska kriza je spet pri nas na dnevnem redu. Ministri niso zložni skorej v nobeni stvari. Pri zadnjem ministerskem posvetovanju, pri katerem je predsedoval cesar sam, je bila na dnevnem redu prenarodna volilnega reda za državni zbor, s to prenarodbo, ktero je napravil minister Giskra, se niso zlagalili niti drugi ministri niti cesar in sklenolo se je, da še letos ne sme priti pred državni zbor. Na to je bil Giskra tako razkačen, da je taki šel k cesarju in mu rekel, da stopi iz ministerstva. Cesar mu odgovori, da naj še ostane do konca zdajnega zborovanja v državnem zboru in po tem naj odstopi. Zdaj je Giskra že poslal prošnjo do cesarja v Pešt zastran izstopa iz ministerstva. Ko je odstopil od ministerstva Belkredi, so rekli Nemci: „Slovanski Bog je umrl!“, če zdaj odstopi Giskra, bi mi tudi lahko rekli: „Nemški Bog je umrl!“ — Drugi ministri še bodo pre ostali, kako dolgo vendar še se ne ve, misli se vendar, da ne bodo zastran velike starosti stopili iz ministerstva.

V državnem zboru je končano posvetovanje v novem redu civilnega procesa. Sprejeto pa je vse, kakor je hotel Herbst.

V odseku državnega zbora za poljsko rezolucijo je bil sprijet Rechbauerjev nasvet, po katerem se naj prepusti gališkemu deželnemu zboru ustanovljenje načel uka v ljudskih šolah in v gimnazijah, kakor tudi postavodajalstvo za tista vsučilišča, za ktera plačuje dežela.

Zastran stroškov, kateri so se napravili pri pomirovanju upora v Dalmaciji, še se dunajska in madjarska vlada zmirom pogajate. Denar je pridno šel iz žepa dunajske vlade, Madjari pa zdaj pravijo, Dalmacija spada pod Cislajtanijo, vi ste jo morali pomiriti, plačajte zdaj tudi stroška! — Vse to je blagoslov dualizma, in še bo enakega več!

V českih in moravskih časnikih se zmirom četejejo mnogi protesti slovanskih občin proti odtrganju Moravske od Češke. V Moravskem bodo spet v kratkem volitve moravskih deklarantov, ki so vsled nemške postave zadnjega deželnega zbora izgubili mandate. — Upati je, da bodo spet zmagali narodni.

Ogerski finančni minister boče pre tudi odstopiti, vzrok je pre ta, da je pri posvetovanju o plačevanju hišnega davka od novozidanih hiš v Peštu, proti njemu govoril Deak in Tisa, tedaj voditelja obeh strank.

Pruski kralj je pri neki priložnosti javno izrekel, da se postava, po kateri bi se naj odpravila kazen na smert, tako dolgo nebode upeljala, dokler bo on živ.

Angleški časniki hočejo trditi, da je zveza med Prusko in Rusko gotovo sklenjena, in gre do tega, da se razdeli Avstrija — in da Česko in nemške dežele vzeme Prus, druge dežele pa Rus. — Dobro izmišljeno!

Srbija se pripravlja na svojo veliko nalogo, namreč osvoboditi Slované v vzhodu, pri tem pa tudi srbska vlada skrbi za narodni napredek in ustanovljenje tiste podlage, na kateri je edino mogoče zdravo narodno državo zidati omike in blagostanja. Minister za uk skrbi za šole, posebno za ljudske šole; finančni minister pa je sestavil komisijo, ki bo izdelala projekt za „gospodarske šole“, ki se bodo v pospeh kmetijstva osnovala po celi Srbiji.

V Bosniji vlada strašen turški terorizem, posebno ko je dunajska vlada turški pisala, da je tamo že vse pripravljeno za vstanek in da še se samo čaka na Srbijo, kdar bo dala znamenje.

V Madridu je bil 12. t. m. dvoboj med vojvodom Montpensierom in infantom Henrikom Bourbonkim. Oba sta se potegovala za španski prestol in to je prej ko ne bil vzrok dvoboja. Henrik je bil ustreljen. Morala sta biti strašno razkačena, ker sta streljala trikrat, pred ko je eden bil ustreljen. Eden je mrtev, drugi pa bo vsled tega dvoboja teško kdaj prišel na kraljevski prestol.

Vse evropske vlade so se pre diplomatično zedinile, da se bodo pošiljali v Rim na koncil posebni pooblaščenca. — Če pa se bode kaj sklenolo, kar bi bilo protivno državljan-skim postavam, se hočejo vlade s civilnimi svojimi postava-mi izvrševanju enakih sklepov soperstaviti.

V Meksiki še zmirom ni miru, temoč med uporniki in vlado večkrat zlo krvavi boji.

Novičar.

(Velika gospodarska skupščina) se bode letos sošla v Temešvaru, pri tej priložnosti bode tudi velikanska izložba gospodarskih pridelkov.

(Naših vrabcev izvažajo mnogo v Ameriko.) V jeseni so iz Francoske v Filadelfijo odpeljali okoli 4 centov živih vrabcev; v Ameriki so jih lepo sprejeli in jim gnjezda za razpoldenje spleli. Kaj pa naši gospodari delajo z vrabci?

(Palacki) je prišel iz Nice spet domu v Prago.

(Šest hiš se je porušilo) pred kratkim v Oseku, ko je neke dni tako zlo deževalo; na srečo vendar ni noben človek na zdravju poškodovan bil. Kaj pa dela tamošna komisija za zdravje?

(Mož, ki je naprej znal, kdaj bo umrl.) V neki vasi Egeres je pred kratkim umrl 108 let stari mož. Zjutra še popolnoma zdrav, si nabaše pipo z duhanom in gre eno uro daleko k svojemu sinu, kateremu reče, da mu je prišel pravit, da bo on (oče) zvečer umrl; in mu tudi navede ljudi, ki bi ga naj spremljali pri pogrebu. Sin, ki je videl, da je še starec celo zdrav in črstev, mu to ni hotel verovati in gre v log po drva; ko zvečer domu pride, je oče že bil mrtev. Mati mu je pripovedovala, da je oče, ko je domu prišel, še kupico čiste vode izpil, se potom vlegel, zaspal in se ni več prebudil.

(Nova tvarina za streljanje.) Srbski kneški častnik H. Pantelič je iznašel neko novo tvarino za streljanje, ktera zna premeniti vse sedanje orodje za streljanje in imeti zlo veliki upljiv do vojskovanja. Sedanji strelni prah se bode odstranil, in mesto njega se bode rabila ta nova tvarina za streljanje, ki se pripravljaja iz slame. Prednost te tvarine pred dozdnim prahom za streljanje je posebno v tem, da je zlo dober kup, zlo labka, se povsod lebko taki napravi in da ima desetkrat večšo moč kakor strelni prah. Srbska vlada je skrivnost te nove iznajdbe že od njega kupila.

(Vaganje rekrutov.) V Pruski se že od novega leta sem rekruti pri pobiranju vagajo; zdaj se pravi, da bode tudi naše vojaško ministerstvo ukazalo, da se bodo tudi pri nas prihodnji rekruti pri pobiranju vagali in sicer celo na lote.

(O Janški in Vevški glasoviti borbi) med nemškimi

turnarji in slovenskimi kmeti, je po desetmesečnem preiska vanju se končala sodba 16. t. m. tako, da je iz Jančega obsojenih 19. Obsojeni so: Anžur Janez na 2 leti težke ječe, Žganjar Lovro 5 1/2 leta težke ječe; Anžur Anton 2 1/2 leti, Anžur Andrej 8 mesecev teške ječe, vsakih 14 dni en postni dan; Omahenjo Jože 1 1/2 leta, Rojec 1 leto; Godec Ant. 1 leto, Mohar Anton, Mohar Janez, Bratun Peter, Ostrež Jerne, Štrus Janez, vsak na 1 leto. Anžur Janez 2 leti, drugi pa na več mesecev. 13 se jih je podalo, 7 jih je kazen taki nastopilo, drugi pa so se pritožili pri viši sodnji v Gradcu.

(Iz Prvačine) se piše, da se tamošno vse hvale vredno bralno društvo spremenilo v čitalnico. Dober napredek!

(Kupčijska in obrtniška zbornica Kranjska) bo tudi napravila vlogo na gospodsko zbornico državnega zbora in na ministerstvo zoper novo postavo pridobitnega davka. Ta postava je res tako globoko segajoča v žepe revnih delavcev, da bi se po pravici morala imenovati krvava postava, če bi se odobrila, to previdijo vse družbe in srenjski zastopi, in zato vsi pošiljajo prošnjo do ministerstva, da se ne bi odobrila.

(Ženske v tiskarni) V Peštu napravljaja neka gospa Antonija Rudnyanzsky tiskarno, pri kateri bodo samo ženske poslovale v ta namen se je že prijelo 24 ženskih učencev. Gospeh društvo dobrodelnosti pa bo napravilo šole za stavnice. Temu so vzrok štriki tiskarnih pomočnikov, sicer pa ni celo nič novega, da bodo ženske poslovale v tiskarnah, ker to je že dolgo vpeljano v Ameriki in Angleji.

Tržna cena pretekli teden.	V Varaž-		V Mariboru		V Celju		V Ptujju	
	fl.	k.	fl.	8.	fl.	k.	fl.	k.
Pšenice vagan (drevenka)	4	35	4	65	4	80	3	90
Rži	2	70	3	15	3	25	3	—
Ječmena	2	55	0	00	3	60	0	—
Ovsa	1	85	2	10	2	40	2	—
Turšice (koruze) vagan	2	65	2	90	2	80	2	70
Ajde	2	50	2	80	3	—	2	20
Prosa	2	70	2	40	3	50	2	70
Krompirja	1	50	1	30	1	50	1	15
Govedine funt	—	20	—	25	—	24	—	25
Teletnine	—	22	—	26	—	24	—	26
Svinjetine črsteve funt	—	26	—	26	—	24	—	26
Drv 36" trdih seženj (Klafter)	9	—	—	—	8	50	9	50
" 18" "	—	—	5	50	0	00	—	—
" 36" mehkih "	4	—	—	—	6	20	7	50
" 18" "	—	—	4	—	—	—	—	—
Oglenja iz trdega lesa vagan	—	80	—	60	—	50	—	60
" " mehkega "	—	50	—	50	—	45	—	50
Sena cent	2	10	1	90	1	65	2	20
Slame cent v šopah	1	90	1	40	0	90	1	40
" " za steljo	1	30	1	—	0	85	1	—
Slanine (špeha) cent	38	—	27	00	38	—	28	—
Jajec šest za	—	10	—	10	—	10	—	10

Cesarski zlat velja 5 fl. 85 kr. a. v.

Ažijo srebra 121.—

Narodno drž. posojilo 97.90.

Loterijne srečke.

V Trstu 18. marca 1870: **3 65 81 40 57**

Prihodno srečkanje je 2. aprila 1870.

Oznanilo.

Iz svoje zaloge, ktera popolnoma oskrbljena z različnim lepim in dobrim blagom za obleke v pomladi in poletju, in ktera se prodava pa **naj nižji ceni**, priporočam med drugim tudi to-le:

Pavolino in platnino, plehano in ne plehano, vatel po 16—28 kr.
Pravo laneno platno . . . . . " " 23—60 kr.
Modri druk . . . . . " " 30—36 kr.
Kambrik . . . . . " " 25—33 kr.
Roba za hlače . . . . . " " 30—50 kr.
1/4 široko roba iz ovčje volne . . . . . " " 30—80 kr.

Dalje vse vrste sukno, robo za hlače, poletne suknje itd. Pri meni se tudi dobivajo lepi ženski jopiči, napravljeni po najnovejši šegi, razne velikosti po 3—10 gld.

J. E. Zupan,

kupec na sofinjem trgu slovenski cerkvi nasproti v **Mariboru.**